

MOTŠHELO WA PHETIŠO

Na ke eng?

Motšhelo wa Phetišo ke motšhelo wo o lefišwago lebi go boleng bja thoto enngwe le enngwe yeo e hwetšwago ke motho yo mongwe le yo mongwe ka tsela ya transekšene goba ka tsela enngwe. Bakeng sa morero wa Phetišo ya Motšhelo, thoto e ra gore naga le tše di sa šuthego gape go akaretšwa ditokelo tša naga, ditokelo go dimenerale, kabo goba tswala go “thoto ya bodulo bja khamphani” goba kabo go poloko ya kabo ya khamphani. Boramolao ka moka ba go šoma ka diphetišo ba kgopelwa go ngwadiša le SARS. [Lebelela tše dingwa ka ga ngwadišo ya Boramolao ba diphetišo mo.](#)

Tše ke di tekanyetšo tša Motšhelo wa Phetišo tše di dirišwago go dintlo tše di hweditšwego ka goba ka morago ga 1 Matšhe 2017, gomme e ama batho ka moka (go akaretša Dikhamphani, Dikoporasi tša go Tswalelwa le Ditrasete):

BOLENG BJA THOTO/NTLO (Ranta)	TEKANYO
0 – 900 000	0%
900 001 – 1 250 000	3% ya boleng bja ka godimo ga R900 000
1 250 001 – 1 750 000	R10 500 + 6% ya boleng bja ka godimo ga R 1 250 000
1 750 001 – 2 250 000	R40 500 + 8% ya boleng bja ka godimo ga R 1 750 000
2 250 001 – 10 000 000	R80 500 +11% ya boleng bja ka godimo ga R2 250 000
10 000 001 le ka godimo	R933 000 + 13% ya boleng bja ka godimo ga R10 000 000

[Bakeng sa ditekanyo tša kgale kgotla mo.](#)

[Go hwetša tshedimošo enngwe ka ga ditekanyetšo tša ditefelo tša motšhelo \(ditharifi\) tša Ditrasete kgotla mo.](#)

Maele a Bohlokwa kudu: Kgonthiša gore o diriša tekanyo ya maleba, go ya le gore thoto/ntlo e hweditšwe neng.

Na ke mang a lefelago Motšhelo wa Phetišo?

- **Bakeng sa go hwetša :**
Motho yo a hwetšago thoto/ntlo
- **Bakeng sa ditlogelo:**
Motho yo a tla bago monyetleng goba yo kholego, kgahlego efe goba efe ya goba go kganetšo ya tirišo goba tlogelo ya ntlo/thoto e tlogetšwego.

Gona le [mabaka a kgethegilego, go hwetša dintlha kgotla mo.](#)

Na nka romela bjang Taodišo ya ka ya Phetišo ya Motšhelo?

- Taodišo ya Phetišo ya Motšhelo e ka romelwa go SARS ka enngwe ya ditsela tše pedi:
 - Ka [eFiling](#), goba
 - Ka sesteme ya Leloko la Boraro la Ramolao wa tša phetišo yeo e nyalelanago le [eFiling](#).
- Ge ditokumente tša thekgo di ka nyakega, go tla hlokega gore Ramolao wa tša phetišo a di loute ka mokgwa wa elektronini. Ge a kgotsofetše, thomelo e ka dumelelwa. Ge e ba tefelo ga e hlokege, sesteme e tla lokolla rasiti ka go itiriša ka morago ga tumelelo.
- Ge tefelo e ka hlokega, Ramolao wa tša phetišo o tla dira tefelo ka mokgwa wa elektroniki ka morago ga moo rasiti e tla fiwa.

- Go a eleletšwa gore maloko ka moka a netefatše gore merero ya bona ya metšhelo e eme botse ka ge diphetišo tša dithoto/dintlo di dirišwa go leka go tiišetša obamele go metšhelo ka moka. Ge eba, mohlala, ga se se wa ngwadišwa goba o na le pušetšo ya motšhelo yeo e šaletšego morago goba tefeelo, o tla fiwa sebaka sa go phošolla bothata bjo le SARS. Ge bothata bo sa rarollwa, dikgato di tla tšewa go kgonthiša obamelo gomme se se ka ditela phetišo ya thoto/ntlo. Kgate yeo e ka tšewago ke ya go thwala Ramolao wa phetišo goba motho yo mongwe le yo mongwe bjale ka agente ka taetšo ya go lefela SARS ka poelo ya thekišo. Gape go eleletšwa gore o tiišetše gore dintlha tša gago tša (nomoro ya ID, nomoro Letseno la Motšhelo/ nomoro ya VAT) go sesteme ya rena e nepagetše ka ge diphošo tše dingwe le tše dingwe di ka baka telelo.
- Phepo ya go tšhelelwa ke phepo yeo VAT e swanetšego go lefišwa ka tekanyo ya go lekanela (ga bjale ke 14%) goba tekanyo ya lefela (zero). Go ba phepo ya go lefišwa motšhelo, mofepi, (morekiši goba mofetiši) o swanetše “morekiši” gomme phepo ya ntlo/thoto e swanetše go latelwa goba go tšwela pele bjale ka “kgwebo.”
- Phepo ya kgwebo ka moka le dithoto ka moka (go akaretšwa dithoto tša go se šuthe) bjale ka “pelaetšo ya go ya go ile” e ka khwifaya bjale ka tekanyo ya lefela ya motšhelo wa phepo ge eba maemo ka moka a karolo ya 11(1)(e) ya Molao wa VAT Act a fihleletšwe. *Šupetša go ITsebišo ya Botoloki ya 57: Thekišo ya kgwebo goba karolo bjalo ka pelaelo ya go ya go ile le VAT News 15 - Agosetose 2000 go hwetša dintlha tše dingwe.*

Na e swanetše go lefelwa neng?

Motšhelo o lefelwa mo dikgweding tše (6) go tloga ka letšatšikgwedi la go humanwa. Ge eba phetišo ga se e lefelwe mo nakong ye, tswala yeo e hlakantšhitšwego ka 10% ka ngwaga bakeng sa kgwedi enngwe le enngwe yeo e feditšwego. Kgwedi yeo e feditšwego e tlhakantšhwa bjale ka letšatši la mathomo go tloga ka phedišo ya go se hwetše tswala ya dikgwedi tše 6 go fihla ka letšatšikgwedi la tefelo

Tswala e tla lefišwa ka “tekanyo e ngwaletšwego”. Le ge go le bjalo, ditlhagišo tše itšeng ga se di tsenywe tšhomong go tloga ka 1 Oktobore 2012 ge Molao wa Taolo ya Motšhelo o šoma, eupša o tla thoma go šoma ka tsela ya Phatlalatšo ya Bopresidente ka gare ga Kuranta ya Mmušo ka letšatši le lengwe.

Gopola gore go dithekišo tša mabaka a nako ya dikgwedi tše 6 e thoma go tloga ka letšatšikgwedi leo transekšene e tsentšwego (k.g letšatši la mafelelo la tshaeno ya leloko go tumelelano), gape eseo letšatšikgwedi leo kontraka e tlemago maloko ka moka (k.g letšatšikgwedi leo maemo a fihleletšwego)

Bakeng sa [ditekanyo tša dikotlo/ditswala kgotla mo](#).

Na e ka lefelwa bjang?

Go tloga ka 1 Aprele 2011 Motšhelo wa Diphetišo o swanetše go lefelwa ka mokgwa wa elektroniki ka [eFiling](#). Se se ka dirwa ke Ramolao wa tša phetišo, yo a tla šomago legatong la gago. Lebelela bideo ya tlhahli ya Motšhelo wa Phetišo le eFiling ka fase.